

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת ואתחנן

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

עונג שבת

בשבת קודש הקב"ה מעביר מן העולם את כל הדינים, ושולטות בעולם רק מידות החסד והרחמים, וכמו שנאמר "ויכל אלהים ביום השביעי" (בראשית ב, ב), וכפי שמפרש זאת אדמו"ר הזקן בעל התניא (ליקוטי תורה פר' בהר מב, ג) שבעוד שבששת ימי החול שולטים בעולם הדינים של שם אלקים, הרי שבשבת קודש הם נפסקים וְכָלֵים, בבחינת "ויכל אלהים" ('ויכל' מלשון כילוי וסיום), ומאירים בעולם רק שמות הוי"ה שהם שורש החסד והרחמים. על כן מובא בהלכה (ראה ברמ"א סי' רע"א, י) שכשאומרים "ויכולו" בקידוש של ליל שבת, יש לפתוח בשתי התיבות שבסוף הפסוק הקודם ולומר: "יום השישי ויכולו השמים וגו'"

ובסעודות שבת בוצעים על שתי כיכרות, זכר למה שנאמר במן: "לקטו לחם משנה", כי 'לחם' עולה בגימטריא שלוש פעמים שם הוי"ה, ושתי פעמים 'לחם' - "לחם משנה" - עולה שש פעמים שם הוי"ה, לרמז שבשבת קודש לא שולטים בעולם אותם שישה שמות אלהים, אלא שישה שמות הוי"ה, המורים על חסד ורחמים.

וכן בתפילת שחרית, אחר אמירת "ה' מלך", אין אומרים את מזמור "למנצח בנגינות" כדרכנו בחול, כיון שענינו להמתיק את השישה שמות אלהים כנ"ל, ואילו בשבת קודש אין צורך להמתיקם, כיון שאינם שולטים כלל. ובמקום מזמור זה אומרים את מזמור "השמים מספרים כבוד אל" (תהלים יט), כיון שיש בו שישה פסוקים רצופים שנזכר בכל אחד מהם שם הוי"ה, כמו שנאמר: "תורת הוי"ה תמימה משיבת נפש, עדות הוי"ה נאמנה מחכימת פתי, פקודי הוי"ה ישרים משמחי לב, מצוות הוי"ה ברה מאירת עיניים, יראת הוי"ה טהורה עומדת לעד, משפטי הוי"ה אמת צדקו יחדיו" (פס' ח"י) - לרמז שבתמורה לשישה שמות אלקים ששולטים בששת ימי החול, בשבת קודש מאירות שישה שמות הוי"ה, וכל העולם מלא בחסד ורחמים.

וכדי להמשיך לימות החול מן הרחמים המאירים בשבת קודש, אנו אומרים בתפילה בכל יום מששת ימי החול: "היום יום אחד בשבת קודש", "היום יום שני בשבת קודש" וכו', ובזה אנו מקשרים כל יום ויום ליום השבת, וממתקים את הדינים שבו באור החסד של שבת קודש.

וכיון שבשבת קודש לא שולטים הדינים אלא רק מידת הרחמים, לכן חייב כל אדם להרחיק ביותר ביום שבת את מידת הכעס והרוגז והעצב וכל שאר המידות הדומות להן, אשר מקורן מצד הדין, ולנהוג בחסד ורחמים ובסבלנות גדולה עם בני ביתו, ולהרבות בשירה וזמרה ובעונג ושמחה. ורק באופן זה תאיר עליו השבת את אורה הנערב, והנשמה היתירה שקיבל בכניסת השבת תשיש ותשמח לשכון בקירבו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

תחבולות היצר הרע

היצר הרע נמשל לכלב, כתוב במדרש (בראשית רבה פרשה כ"ב, ו') מעשה באחד שהיה מוכר כעכים (ביגלך), היה שם כלב אחד שרצה לאכול מהכעכים, אבל הוא ידע שהמוכר לא יתן לו, ואם הוא יתקרב לקחת שלא ברשות, המוכר יכהו על ראשו, לכן הוא עשה את עצמו ישן, כשהמוכר ראה שהכלב ישן, מצא גם הוא הזדמנות לישון, הכלב פתח מעט את עיניו לראות אם המוכר נרדם, וכשהבחין בו שנרדם, קם הכלב ממקומו וחטף אחד מהכעכים וברח, כשהמוכר התעורר, הבחין מיד שחסר אחד מהכעכים, הביט סביבו והנה הוא רואה את הכלב אוכל אחד מהכעכים שלו. שאל 'איך הוא הצליח לקחת?' אמרו לו כשאתה היית ישן, הוא לקח' - 'אבל גם הוא היה ישן!' אמרו לו 'אתה היית ישן, אבל הוא היה ער, הוא רק עשה את עצמו ישן'. אומר לך המדרש שזה דרכו של היצר הרע, הוא אף פעם לא ישן, הוא רק עושה את עצמו ישן, וכשהאדם רואה שהיצר הרע ישן הוא חושב את עצמו לצדיק גמור, ושהיצר הרע חלף והלך לו, אבל זה לא נכון, היצר הרע לא הולך אלא הוא נשאר איתך עד ההספדים, הוא נשאר לשמוע מה אומרים עליך.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
19:55	ר"ת 20:47	19:05	ירושלים
19:54	ר"ת 20:44	19:04	תל אביב
19:56	ר"ת 20:46	19:06	חיפה
19:55	ר"ת 20:44	19:05	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

"אין לך שום דבר"

בשנת תשע"ה הייתה תקופה בה לא הרגשתי טוב בכלל עד כדי כך שכבר לא היה לי כוחות לעמוד על הרגליים. בנוסף לכך גם המוגלובין שלי היה נמוך מאוד.

בצר לי פניתי למורנו הרב יורם לבקש עצה ולקבל ברכה, הגעתי לכולל של הרב ואמרתי לו כבוד הרב אני לא יודע מה יש לי אני חש בטוב כלל.

הרב שמע את דברי עודד אותי מאוד חיבק אותי ואמר לי "אין לך שום דבר".

רופא המשפחה שהייתי מגיע אליו באותה תקופה מידי פעם לבדיקות התעקש שאני צריך להתאשפז בבית חולים ולבצע בדיקות מקיפות יותר על מנת לשלול דברים חמורים יותר.

עשיתי כדבריו ופניתי לבית החולים שם מיד אשפזו אותי ורצו לעשות לי צילום סיטי, אמרתי לרופאים שכרגע אינני מסכים לעשות שום בדיקה עד שאקבל את ברכת הרב יורם.

דאגתי שהבן הבכור שלי יגיע אל מורנו הרב ויאמר לו שאני מאושפז ושרוצים לבצע כל מיני בדיקות.

מורנו הרב שמע את דברי בני, ומיד בכבודו ובעצמו התקשר אלי ושאל לשלומי ודאג לשלומי ואמר אין לך מה לדאוג תכנס לצילום סיטי הכל יהיה בסדר ואין לך שום דבר.

כמובן שכדבריו של הרב הצדיק שלנו כך עשיתי ולאחר יום השתחררתי מבית החולים בריא ושלם.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

איסור קריאה לאור הנר בשבת

שאלה: אחד שהיה קורא או שונה לבדו לאור הנר, וחברו רק יושב שם בסמוך ואינו קורא עמו, האם די בזה כדי שיהיה מותר לו לקרא לאור הנר, או שמא צריך שהשני יקרא עמו יחד?

תשובה: גם אחד שיושב ועוסק בתורה לבדו וחברו יושב שם, יכול אותו שלומד להמשיך בלימודו לאור הנר, ויאמר לזה שיושב שם שיהיה "שומר" לו, שאם יבוא להטות יזכירונו ששבת היום, ואין צריך בדוקא שילמד עמו.

שאלה: האם גם אשתו יכולה להיות בבחינת "שומר" בעבורו כשלומד לאור הנר, או שמא לא אמרו אלא באיש רגיל, אבל אשתו כגופו ואינה בכלל הזה?

תשובה: גם אשתו יכולה לשמור שלא יטה את הנר, ולכן אם האיש יושב ועוסק בתורה, ואשתו יושבת שם עמו, רשאי ללמוד לאור הנר, שאם יטעה ויבוא להטות את הנר תזכיר לו אשתו ששבת היום, ואין לומר שהואיל ואשתו דעתה קרובה אליו אינה משמרתו, אלא אדרבה הרי היא משמרתו בכל ענין ואין חשש שמא יטה, ובלבד שיאמר לה תני דעתך שלא אטה.

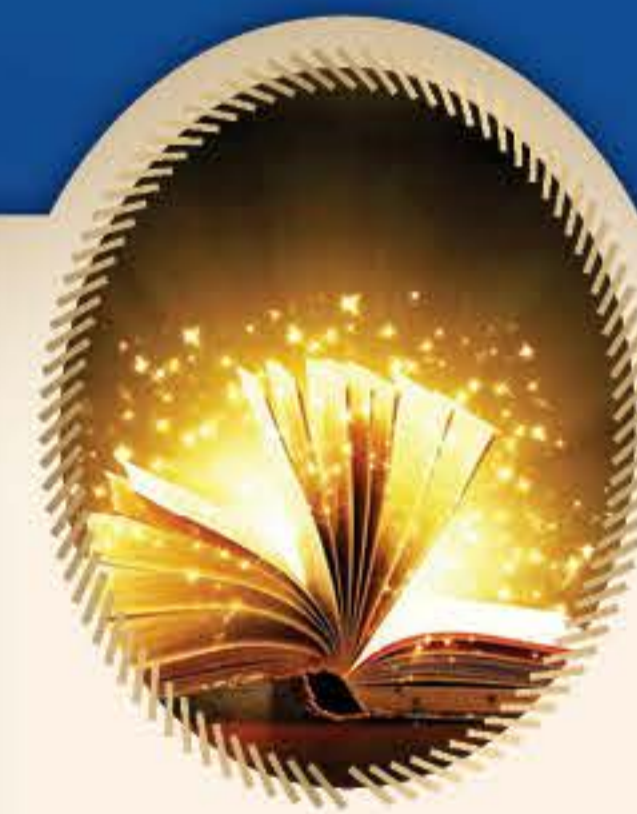
וכיוצא בדבר, אדם חשוב שגם בימות החול אינו מטה את הנר בעצמו, שמפאת חשיבותו אנשים מטים את הנר בעבורו והוא לא מטה בעצמו, מעיקר הדין מותר לו ללמוד בשבת קודש לאור הנר, שהרי גם אם יגמר השמן שבנר אין חשש שמא יטה את הנר, משום שגם בחול אין דרכו להטות.

שאלה: האם מותר לכמה אנשים יחד לקרא לאור המדורה?

תשובה: אין לקרא לאור המדורה אפילו אם יושבים שם כמה אנשים יחד, שהואיל ויושבים רחוקים זה מזה, אין האחד מרגיש במעשה חברו, וגם זנבות האודים והפחמים סמוכים להם, ואם יבוא להזיז אי אלו גחלים או ללבותם לא ירגיש בו חברו ולא יזכירוהו ששבת היום. ומכל מקום אם מינו אדם מיוחד רק להשגיח עליהם שלא יבואו להטות או להזיז הגחלים, רשאים.

שאלה: מפני מה התירו חכמים לקרא בשבת פרק "במה מדליקין" לאור הנר?

תשובה: הטעם שהתירו חכמים לקרא פרק במה מדליקין לאור הנר בשבת, משום שבאמירת פרק זה ממש הרי הוא מזכיר איסור שבת וחשש הטיית הנר, ואיך ישכח? ולכן מותר לו לקרא פרק זה לאור הנר, אפילו אם אינו שגור על לשונו כלל ועיקר.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

שמחה של מצווה

יש אחד מחסידי פשיסחא התפאר בתפילין שלו, בהם התפלל מנעוריו. משובחים היו מעשי ידי סופר מומחה. מידי שנה היה בודקם ומוצא אותם כשרים למהדרין. פעם אחת בערוב ימיו שלחם לבדיקה, והסופר מצא בהם פסול שקרה כבר מעת כתיבתם שהייתה אות אחת חסרה. חששו מקורביו לגלות לו את הדבר. הבין אותו חסיד את המתרחש, קפץ ורקד בהתלהבות ובשמחה.

פחד אפף את האנשים: שמא יצא מדעתו מרוב עוגמת נפש? לשמחה זו מה היא עושה? השיב להם: כשבעים שנה התפללתי בתפילין לא כשרים ועתיד הייתי להסתלק מהעולם מבלי להניח תפילין אפילו פעם אחת. ועכשיו, שנתרחש לי נס ועוד אזכה להניח תפילין כדין, וכי לא אשמח?

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

רבי נחום איש גמזו - י"ד באב

אחד מרבותיו של רבי עקיבא. נקרא כך על שם שעל כל דבר שהיה קורה לו היה אומר "גם זו לטובה".

פעם אחת גזר הקיסר גזירה על היהודים, היהודים שרצו שיבטל הקיסר את גזרתו הרעה שלחו את רבי נחום איש גמזו מלומד בניסים שיביא למלך ארגז מלא זהב אבנים טובות ומרגליות כשוחד על מנת שיבטל את גזירתו.

בדרכו למלך הלך רבי נחום לישון באכסניא אחת על אם הדרך, בעלי האכסניא שהיו אנשים רעים ראו שיש לרבי נחום ארגז מלא זהב ויהלומים חיכו לשעת לילה מאוחרת שרבי נחום יישן חזק וגנבו את כל הזהב, ובשביל שלא ישים לב לגניבה מילאו את הארגז בעפר...

בבוקר המשיך רבי נחום בדרכו אל המלך, כשהגיע אל המלך הביא לפניו את הארגז ואמר למלך כי היהודים שלחו מתנה זו על מנת שיבטל מעליהם את גזרתו הקשה והמכבידה, פתח המלך את הארגז ולהפתעתו ראה שהוא מלא עפר חול ואבנים, כעס המלך על היהודים כעס רב על שביזוהו כל כך ורצה להרוג את רבי נחום. אך רבי נחום כדרכו גם על זה אמר "גם זו לטובה", מיד ראה ה' בצרתו של רבי נחום איש גמזו ושלח את אליהו הנביא שנידמה למלך כאחד המשרתים ופנה אליהו למלך ואמר לו שאולי עפר זה הוא כעפרו של אברהם אבינו שהיה נהפך לחיצים וחרבות, שלח המלך את העפר לחייליו שנלחמו נגד מדינה אחת, זרקו החיילים את העפר על אותה מדינה ונעשה נס ונהפך לחיצים וניצחוה, שמח המלך על מתנה נפלאה זו ששלחו לו היהודים וביטל מעליהם את גזרתו.

נקודה בפרשה

נקודה למוחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

כל המוסיף גורע

"וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל הַחֲקִים וְאֶל הַמְשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תַּחֲיוּ וּבְאַתֶּם וַיְרַשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם: לֹא תִסְפוּ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לְשִׁמּוֹר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם" (דברים ד א).

שמעתי מאבא האהוב עטרת ראשינו רבינו יורם מיכאל אברג'ל ששאל שאלה נפלאה, התורה הקדושה מצווה אותנו לא להוסיף על המצוות ולא לגרוע מהם, לא לגרוע מהמצוות זה מובן, שלא לגרוע משום מצווה ממה שה' יתברך מצווה אותנו, אבל למה לא להוסיף? ומה בכך אם יוסיף על המצוות? אם ה' ציווה לעשות שבת יום אחד, ומישהו ישמור יומיים, מה בכך?

והעלה אבא היקר רבינו יורם אברג'ל שכאשר אדם מוסיף על מה שה' יתברך ציווה, ועל מה שחכמי ישראל ביארו, הרי הוא משקיע כח ואנרגיה במה שלא צריך, וכשיגיע למקום שבאמת צריך להחמיר בו, הוא כבר לא יוכל להחמיר. ועוד שהחומרא במקום שה' לא ציווה יכולה להביא לידי תקלה ה' יצילנו, כמו שקרה אצל חווה שאמרה לנחש ה' אמר לא לאכול מעץ הדעת "ולא לנגוע בו", פן תמותו. מה עשה הנחש? דחף את חווה על עץ הדעת וממילא נגעה בו, אמר לה הנחש, ראית, כמו שנגעת בעץ הדעת ולא קרה לך כלום, כך אם תאכלי ממנו לא יקרה לך כלום. ואז התפתתה ואכלה, ובזה נקנסה מיתה ה' יצילנו, על כל באי עולם.

והרמז בדבר הביא אבא היקר בשם חז"ל הקדושים שהפסוק אומר "והיה כאשר 'תריד' ופרקת עולו מעל צווארך" וביאר אבא, שיש לנו "תריג" מצוות, שהם שלש מאות ושלש עשרה, אולם והיה כאשר "תריד" אם יהיו לך "תריד" מצוות, שהם שלש מאות וארבע עשרה, שאתה מוסיף על מה שה' לא ציווה, חס ושלום, "ופרקת עולו", בסוף האדם יכול להדרדר לגמרי.

ולכן באמת התורה הקדושה היא לא קשה, וקיום התורה הוא מתוק מדבש, ורק אנשים הופכים את זה להיות קשה, כי הם מסבכים את מה שה' ציווה, אבל אם האדם באמת הולך בתמימות כמו מה שה' ציווה, הכל ברור והכל נעשה קל בחסדי ה' יתברך.

רבות מחשבות בלב איש...
פרק 6.

הוא התנא. רבי יעקב

קובץ סיפורי מופת על הקדוש האלוקי רבי יעקב אבוחצירא

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

אשתך יודעת מה טוב לך. גם אם היא
מתנגדת לרצונותיך, יש לה בינה יתירה
ורגש מיוחד להבחין מה טוב לך ומה לא.

העלון מוקדש:
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לרפואת גבריאל בן מלכה הי"ו
לע"נ סמדר בת דוריס ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום א' תש"פ

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות

טל': 08-6381000